

Psychometric Characteristics of the Persian Version of the School Counselors Self-Efficacy Resource Scale

Simin

Hosseinian

Professor, Department of Counseling, Alzahra University, Tehran, Iran. E-mail: Hosseinian@alzahra.ac.ir

Sara Karimi

Ph.D. Student in Counseling, Alzahra University, Tehran, Iran. E-mail: s.karimi@alzahra.ac.ir

Faezeh

Peimanpak*

Corresponding Author, Ph.D. Student in Counseling, Alzahra University, Tehran, Iran. E-mail: f.peimanpak@alzahra.ac.ir

Abstract

The Sources of Counseling Self-Efficacy Scale, Malaysia (SCSE-M) is a self-report scale that measures self-efficacy with a focus on how counselors work with 25 items; however, this scale has not been investigated and psychometrically evaluated in Iranian society. The aim of the current study was, in the first step, to translate this scale from English to Persian and then to determine its psychometric properties in Iranian samples. The survey sample consisted of 297 of his 1400 Tehran city counselors, selected in a Convenience non-random sampling, and they responded to the research tools including Counseling Self-Efficacy Scale (2020), General Self-Efficacy Scale (1995), Deiner Flourishing Scale (2010), and Counselors Self-Efficacy Scale (2009). The data were analyzed using confirmatory factor analysis. According to the findings, face validity, content, and structure showed the appropriate validity and reliability of this tool. We used the combined reliability and Cronbach's alpha coefficient to assess the reliability and internal consistency of the Counselor Self-Efficacy Resource Scale, and the results showed that this scale has good internal consistency and composite reliability. Finally, the analysis of the correlation matrix related to the variables of the study showed that the Counseling Self-Efficacy Resource Scale had a positive and significant correlation with the general self-efficacy scale (GSE-10), Deiner Flourishing Scale, Counselors Self-Efficacy Scale, age and activity experience ($p < 0.01$). The results of the present study demonstrated that this scale has favorable statistical properties in Iranian samples and can be reliably used in Iranian samples to assess self-efficacy in counseling.

Keywords: Counseling self-efficacy sources, School, Consultant, Scale, Validity, Reliability

How to Cite: Hosseinian, S., Karimi, S., & Peimanpak, F. (2024). Psychometric Characteristics of the Persian Version of the School Counselors Self-Efficacy Resource Scale. *Quarterly of Educational Measurement*, 14(54), 56-78. <https://doi.org/10.22054/jem.2024.70934.3411>

Educational Measurement is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

1. Introduction

As the main providers of professional guidance and counseling services, school counselors play an important role in planning the success of students based on their developmental competencies (Zyromski, Hudson & Baker, 2018). School counseling as an inseparable and necessary part of students' educational experiences is the provision of professional activity by a qualified person in the school who, as a facilitator, provides educational process, guidance, counseling and psychological services for all academic, professional and personal/social dimensions of students (Lane, Bohner, Hinck & Kircher, 2020). Today's school counselors are not only mental health professionals, but they are helpers, leaders, and advocates who strive to create accurate and comprehensive counseling programs to promote student success (Unger, Steve, Anderson & Hannah, 2021). The purpose of the counselor's presence is to create and develop the maximum success in students, because they increase the learning process and promote academic progress (Torunoglo & Genctanirim, 2015). Self-efficacy is one of the effective factors for consultants in this direction because research has shown that self-efficacy is a necessary and predictive factor for executive performance (Wilson & Narayan, 2016). However, so far, limited research has been done on the self-efficacy of counselors, especially school counselors (Ooi et al., 2020). Self-efficacy beliefs are the basis of motivation, well-being, and human success, and when people believe that they can do a task, they will have the ability to achieve desired results (Kern, William, Spong et al., 2020). This study was conducted with the aim of investigating and determining the psychometric characteristics of the counseling self-efficacy resources scale in the Iranian sample.

2. Literature Review

Self-efficacy is one of the effective factors for consultants in this direction because research has shown that self-efficacy is a necessary and predictive factor for executive performance (Wilson & Narayan, 2016), which leads to well-being (Nur Jannah Bali Mahomed & Mohd Izwan, 2020), self-actualization (Green, 2020; Burckhardt, Manicavasagar, Batterham et al, 2016), improved employee performance (Mittal & Dhar, 2015), advancement (Mittal, S., & Dhar, 2015), improved motivation to teach (Van Dinther, Dochy & Segers, 2011) and counseling and guidance services become more effective

(Asarli, 2015). However, so far, limited research has been done on the self-efficacy of counselors, especially school counselors (Ooi, Wan Jaafar, Ang & et al, 2015).

3. Methodology

The present research method was descriptive-correlational. The statistical population included all counselors of first and second secondary schools for girls and boys in Tehran in the year 1400, and a non-random sampling method was used to select the sample, and from the target population, 297 people were selected as a sample and responded to the desired tool. The conditions for entering the research and having consent to participate in the research and not having a history of mental disorders and the conditions for leaving the research were chronic physical and mental disorders and the use of psychiatric drugs, which were collected by self-report from the participants. The current research used four questionnaires as follows:

Counseling Self-Efficacy Resource Scale (SCSE-M), General Self-Efficacy Scale (GSE-10), Diener Flourishing Scale (FS), Counselor Self-Efficacy Scale (CSES).

4. Results

Among the subjects, 139 (46.8%) were women and 158 (53.2%) were men. The mean and standard deviation of the age of the participants was 35.62 ± 6.64 and their experience in counseling was 8.14 ± 4.89 . Of these, 112 (37.7%) were single and 185 (62.3%) were married, and 181 (60.9%) had a master's degree and 116 (39.1%) had a doctorate.

The average variance extracted (AVE) method was used to check the convergent validity (CV) and composite reliability (CR) and Cronbach's alpha coefficient was used to evaluate the internal consistency of the four factors. According to Fornell and Larcker (1981), values greater than 0.70 for CR indicate good internal consistency of the construct. In addition, AVE values greater than 0.50 are evidence of convergent validity.

The results of the analysis showed that the SCSE has good convergent validity and composite reliability. Also, SCSE with Cronbach's alpha coefficient of 0.93 showed that it has good reliability.

To check the concurrent validity, the correlation of SCSE and its factors with each other and with the General Self-Efficacy Scale (GSE), Flourishing Scale (FS), Counselor Self-Efficacy Scale (CSES), Age (Age), and Activity History (Ex) was done. The results showed that there is a positive and significant correlation between SCSE and its

factors with GSE, FS and CSES, and therefore it has favorable concurrent validity.

Also, SCSE and its factors were compared based on gender, and the results showed that there is a significant difference based on gender, and men have higher scores in SCSE and its factors compared to women.

5. Conclusion

The present study was conducted in order to investigate the psychometric characteristics of the counseling self-efficacy resource scale in Iranian society. The results of face validity and content validity indicated that the questions of the intended scale are appropriate in Iranian society and there is no need to remove or modify any of them. By using the construct validity of the self-efficacy resource scale data, it was evaluated using confirmatory factor analysis using the maximum likelihood method, and the convergent validity ($AVE > 0.05$) was determined and confirmed for this questionnaire. Composite reliability (CR), Omega coefficient and Cronbach's alpha coefficient were used to check the reliability and internal consistency of the passion scale, and the results showed that this scale has good internal consistency and composite reliability. Finally, the analysis of the correlation matrix related to the variables of the study showed that the counseling self-efficacy resource scale had a positive and significant correlation with the general self-efficacy scale (GSE-10), the Diner flourishing scale (FS), the counselor self-efficacy scale (CSES), and age and activity experience. $p < 0.01$). This result is in line with the studies of Green (2020), Nur Jannah et al. (2020) and Burckhardt et al. (2016). In this regard, it can be said that self-efficacy can be an effective factor in the growth and prosperity of people through self-awareness and self-judgment, self-efficacy people feel better about themselves with the knowledge and understanding of their desired capabilities, and this feeling is the motivation for effort. And it provides the success and realization of the individual's potential, which is the basis for the prosperity of individuals (Green, 2020). It is obvious that with the increase in age and activity history, the experience of a person in the desired profession increases and a suitable platform is provided for having a successful performance.

Acknowledgments

The authors thank and appreciate the cooperation of the dear participants in this research.

ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوران مدرسه

سیمین حسینیان

Hosseinian@alzahra@ac.ir

دانشجوی دکتری مشاوره، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. رایانامه:

سارا کریمی

s.karimi@alzahra.ac.ir

نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری مشاوره، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. رایانامه:

f.peimanpak@alzahra.ac.ir

*فائزه پیمان پاک

چکیده

مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره (SCSE-M) یک مقیاس خودگزارشی برای سنجش خودکارآمدی است که با ۲۵ ماده بر نحوه عملکرد مشاوران تمرکز دارد. با این حال این مقیاس تاکنون در جامعه ایرانی مورد بررسی قرار نگرفته و ویژگی روان‌سنجی آن برآورد نشده است. هدف از پژوهش حاضر در مرحله اول ترجمه این مقیاس از زبان انگلیسی به زبان فارسی و سپس تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی آن در نمونه ایرانی بود. نمونه پژوهش شامل ۲۹۷ نفر از مشاوران شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود که به شیوه غیر تصادفی در دسترس انتخاب شده و به ابزار پژوهش شامل مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره (2020)، مقیاس خودکارآمدی عمومی (1995)، مقیاس شکوفایی Deiner (2010)، مقیاس خودکارآمدی مشاوران (2009) پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس یافته‌ها، اعتبار صوری، محتوا و سازه نشان‌دهنده اعتبار و پایایی مناسب این ابزار بود. همچنین اعتبار همگرا ($AVE > 0.50$)، برای این پرسش‌نامه تعیین و تأیید شد. برای بررسی پایایی و همسانی درونی مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوران از پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج نشان داد که این مقیاس از همسانی درونی و پایایی ترکیبی مناسبی برخوردار است. در نهایت تحلیل ماتریس همبستگی مربوط به متغیرهای مطالعه نشان داد که مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره با مقیاس خودکارآمدی عمومی، مقیاس شکوفایی دینر، مقیاس خودکارآمدی مشاوران و سن و سابقه فعالیت همبستگی مثبت و معنادار داشته است ($p > 0.01$). روی هم رفته نتایج پژوهش حاضر مبین آن بود که این مقیاس در نمونه ایرانی از ویژگی روان‌سنجی مطلوبی برخوردار است و مخصوصاً می‌توان آن را در نمونه‌های ایرانی برای بررسی خودکارآمدی مشاوره با اطمینان استفاده نمود.

کلیدواژه‌ها: منابع خودکارآمدی مشاوره، مشاور، مدرسه، مقیاس، اعتبار، پایایی

استناد به این مقاله: حسینیان، سیمین، کریمی، سارا، و پیمان پاک، فائزه. (۱۴۰۲). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوران مدرسه. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۱۴(۵۴)، ۵۶-۷۸. <https://doi.org/10.22054/jem.2024.70934.3411>

Educational Measurement is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

مقدمه

انسان همواره هنگام تصمیم‌گیری‌های مهم در زندگی و به‌منظور بررسی و ارزیابی تمامی جنبه‌های موضوع موردنظر به راهنمایی و مشاوره با افراد باصلاحیت و کارآزموده نیازمند است، این امر در دوران تحصیل اهمیت ویژه‌ای دارد چراکه اگر در این دوران از افراد متخصص و بامهارت کمک گرفته نشود، مسیر زندگی فرد به کلی تغییر می‌کند (Harrison, 2022). در این راستا، مدارس نقش حساس و ارزشمندی در زمینه ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره به دانش‌آموزان بر عهده دارند (Mayes & Byrd, 2022). مشاوران مدارس به‌عنوان اصلی‌ترین ارائه‌دهندگان خدمات حرفه‌ای راهنمایی و مشاوره، نقش مهمی در برنامه‌ریزی موفقیت دانش‌آموزان مبتنی بر صلاحیت‌های رشدی آن‌ها را بر عهده دارند (Zyromski et al., 2018). مشاوره مدرسه به‌عنوان بخش جدایی‌ناپذیر و ضروری تجارب آموزشی دانش‌آموزان، ارائه یک فعالیت حرفه‌ای توسط فردی دارای صلاحیت در مدرسه است که به‌عنوان تسهیلگر، فرایند آموزشی، خدمات راهنمایی، مشاوره و روان‌شناختی را برای تمامی ابعاد تحصیلی، شغلی و شخصی/اجتماعی دانش‌آموزان ارائه می‌دهد (Lane et al., 2020). مشاوران مدارس امروزی تنها متخصصین سلامت روان نیستند، بلکه آن‌ها یاوران، رهبران و حامیانی هستند که برای ایجاد برنامه‌های مشاوره دقیق و جامع برای ارتقای موفقیت دانش‌آموزان تلاش می‌کنند (Unger et al., 2021). هدف از حضور مشاور، ایجاد و توسعه حداکثر موفقیت در دانش‌آموزان است، زیرا آن‌ها فرایند یادگیری را بالا برده و پیشرفت‌های تحصیلی را ارتقا می‌بخشند (Torunoglo & Gencanirim, 2015). مشاوران مدرسه با تسهیل فرایند مهارت‌آموزی و شناخت توانایی‌ها و علائق دانش‌آموزان، از سردرگمی آن‌ها کاسته و در تصمیم‌گیری و انتخاب گزینه‌های تحصیلی/شغلی مناسب مؤثرند (Kudrinskaia et al., 2020). مشاوران مدرسه در تلاش هستند که محیطی ایمن، احترام‌آمیز و عدالت‌محور را با همکاری تمام اعضای جامعه مدرسه فراهم نموده و یا شناسایی منابع یاورانه و حمایت‌گراانه فردی و اجتماعی، در راستای بهینه‌سازی و ارتقای سطح آموزش به‌عنوان رسالت اصلی مدرسه تلاش نمایند (Kudrinskaia et al., 2018). مشاوران مدرسه در راستای نقش حرفه‌ای خود، ضمن همکاری و تشریک‌مساعی با مدیران، معلمان، سایر متخصصان مدرسه و والدین، چالش آماده‌سازی دانش‌آموزان برای رویارویی با انتظارات و استانداردهای آموزشی بالاتر و تبدیل شدن به اعضای مولد و کمک‌کننده در

جامعه را به اشتراک می‌گذراند (Lowery et al., 2020). خودکارآمدی یکی از عوامل مؤثر برای مشاوران در این مسیر است چراکه تحقیقات نشان داده‌اند که خودکارآمدی یک عامل ضروری و پیش‌بینی‌کننده برای عملکرد اجرایی است (Wilson & Narayan, 2016) که موجب بهزیستی (Nur Jannah & Mohd Izwan, 2020)، خودشکوفایی (Green, 2020؛ Burckhardt et al., 2016) بهبود عملکرد کارکنان (Mittal & Dhar, 2015)، پیشرفت (Mittal & Dhar, 2015)، بهبود انگیزه برای یادگیری (Van Dinther et al., 2011) و خدمات مشاوره و راهنمایی مؤثرتر (Asarli, 2015) می‌شود. با این حال تاکنون تحقیقات محدودی در زمینه خودکارآمدی مشاوران و به‌ویژه مشاوران مدارس، انجام شده است (Ooi et al., 2015). به عقیده Bandura، خودکارآمدی اعتقاد به توانایی‌های فرد برای تولید سطوح مشخصی از عملکرد است و به‌عنوان متغیر شناختی شخصیت، در نحوه مواجهه افراد با مسائل زندگی نقش مؤثری ایفا می‌کند (McKim & Velez, 2016). باورهای خودکارآمدی زمینه‌ساز انگیزه، بهزیستی و موفقیت انسانی است و هرگاه افراد باور به توان انجام یک کار داشته باشند، توانایی دستیابی به نتایج مطلوب را خواهند داشت (McKim & Velez, 2015). بندورا خودکارآمدی را مجموعه‌ای از چهار حوزه عملکرد موفق، تجربه‌های جانشین، ترغیب کلامی و حالات فیزیولوژی می‌داند (Palmer, 2011). از این منظر عملکردهای موفق به تجربیاتی اشاره دارد که یک فرد در فرایند یادگیری به دست می‌آورد و قوی‌ترین و تأثیرگذارترین پیش‌بینی‌کننده خودکارآمدی محسوب می‌شود (Aliyevm & Tunc, 2015)، تجربیات جانشین، به باورهای کارآمدی اشاره دارد چراکه موفقیت‌های فرد در مقایسه با شکست، احساس خودکارآمدی بیشتری را ایجاد می‌کند به‌ویژه اگر این موفقیت‌ها در سال‌های اولیه زندگی اتفاق افتاده باشند (Lunenburg, 2011)، ترغیب کلامی از قضاوت‌های دریافتی از اطرافیان ناشی می‌شود و ارزیابی یا اظهارات منفی باعث بدتر شدن باورهای فردی می‌گردد (Gangloff & Mazilescu, 2017)، حالات فیزیولوژی نیز به حالت عاطفی فرد اشاره داشته و بیان می‌کند افراد زمانی انتظار موفقیت دارند که تحت تأثیر درد، خستگی، استرس، فشار یا هرگونه محرک منفی قرار نگیرند (Pajares et al., 2011). گرچه بندورا خودکارآمدی را در این چهار حوزه تعریف کرده است؛ اما ابزارهای موجود برای سنجش این مفهوم، عمدتاً آن را به‌صورت یک مفهوم کلی در نظر گرفته‌اند. همچنین این ابزار در حوزه مشاوره بسیار محدود بوده و به‌ویژه ابزار معتبری

برای سنجش این متغیر در جامعه مشاوران در ایران وجود ندارد. ابزاری که برای سنجش خودکارآمدی در ایران به کار می‌رود غالباً پرسش‌نامه خودکارآمدی عمومی (Schwarzer, 1995, Jerusalem &) یا خودکارآمدی شرر (Sherer et al., 1982) است. گرچه این ابزارها در جامعه ایرانی هنجاریابی شده و ویژگی‌های روان‌سنجی آن‌ها مورد تأیید قرار گرفته است؛ اما مختص به گروه خاصی نبوده و خودکارآمدی را در تمام اقشار به شکل یک مفهوم کلی می‌سنجد. به این ترتیب ضرورت استفاده از یک مقیاس دیگر برای سنجش این متغیر در بین مشاوران احساس می‌شود. مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره (SCSE-M) به گونه‌ای طراحی شده است که تلاش می‌کند خودکارآمدی را در چهار حوزه عملکردهای موفق، تجربه‌های جانشین، ترغیب کلامی و حالت‌های فیزیولوژی و عاطفی موردسنجش قرار دهد همچنین این مقیاس مختص جامعه مشاوران بوده و به عملکرد ایشان اختصاص دارد ضمن اینکه دارای ویژگی‌های روان‌سنجی قابل قبولی نیز هست (Ooi et al, 2020). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی این مقیاس در جوامع دیگر منجر به استفاده گسترده‌تر از آن خواهد گردید. سؤالات مناسب و تعلق به یک حیطه شغلی خاص این مقیاس را به ابزار مناسبی برای سنجش خودکارآمدی تبدیل کرده است؛ بنابراین این مطالعه باهدف بررسی و تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره در نمونه ایرانی انجام شد.

روش

روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری شامل تمامی مشاوران مدارس دخترانه و پسرانه متوسطه اول و دوم در شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود که برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی در دسترس استفاده شد و از بین جامعه هدف، ۲۹۷ نفر به عنوان نمونه انتخاب و به ابزار موردنظر پاسخ دادند. شرایط ورود به پژوهش و داشتن رضایت برای شرکت در پژوهش و نداشتن سابقه اختلالات روانی و شرایط خروج از پژوهش، اختلال جسمانی و روانی مزمن و مصرف داروهای روان‌پزشکی بود که به صورت خودگزارشی از شرکت‌کنندگان جمع‌آوری شد. پژوهش حاضر از چهار پرسشنامه به شرح ذیل بهره گرفته است:

مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره^۱ (SCSE-M): نسخه اولیه این مقیاس، با عنوان مقیاس منابع خودکارآمدی ریاضیات دبیرستان توسط Usher and Pajares (2009) طراحی شده

1. Sources of Counseling Self-Efficacy Scale, Malaysia

است. Ooi و همکاران (2020)، این مقیاس را برای سنجش خودکارآمدی مشاوران در بافت کشور مالزی آماده و اصلاح کردند. این مقیاس یک مقیاس ۲۵ آیتمی است که شامل چهار خرده مقیاس است: عملکردهای موفق (۶ آیتم)، تجربه‌های جانشین (۷ آیتم)، ترغیب کلامی (۶ آیتم) و حالت‌های فیزیولوژی و عاطفی (۶ آیتم). هر منبع به پیش‌بینی خودکارآمدی کمک می‌کند. یک مقیاس لیکرت ۶ درجه‌ای با مقادیری از ۱ (کاملاً نادرست) تا ۶ (کاملاً درست) استفاده می‌شود. آیتم شماره ۱۴ نیاز به امتیازدهی معکوس دارد و هر منبع نیاز به تفسیر جداگانه دارد. نمره بالاتر نشان‌دهنده سطح بالاتری از هر منبع است. Ooi و همکاران (2020) ویژگی‌های روان‌سنجی این مقیاس را مناسب تشخیص داده و آن را ابزار مناسبی برای سنجش خودکارآمدی در مشاوران دانستند. همچنین میزان آلفای کرونباخ برای مقیاس در تحقیق Ooi و همکاران (2020)، معادل ۰/۸۶ برآورد شد که مقدار قابل قبولی است و حاکی از اعتبار بالای مقیاس است. در پژوهش حاضر پایایی از طریق محاسبه آلفای کرونباخ برای این پرسش‌نامه معادل ۰/۹۳ به دست آمد.

مقیاس خودکارآمدی عمومی^۱ (GSE-10): این مقیاس ده گویه‌ای توسط Schwarzer and Jerusalem (1995) طراحی و اعتباریابی شد و افراد در طیف لیکرت پنج گزینه‌ای از یک (کاملاً مخالفم) تا پنج (کاملاً موافقم) به سؤالات پاسخ می‌دهند. اعتبار و پایایی این مقیاس در نمونه‌های مختلف مورد ارزیابی و تأیید قرار گرفته است. دلاور، نجفی، محمدرضایی و همکاران (۱۳۹۲) اعتبار این مقیاس را از طریق همبستگی با مقیاس خودکارآمدی شرر ($r=0/80$) تأیید کرده و پایایی این مقیاس را ۰/۸۷ گزارش کردند. Farnia و همکاران (2020) در پژوهش خود ضمن تأیید یک عامل کلی خودکارآمدی برای این مقیاس، اعتبار آن را با مقیاس خودآگاهی تأیید و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۴ را برای این مقیاس به دست آوردند. در پژوهش حاضر پایایی از طریق محاسبه آلفای کرونباخ برای این پرسش‌نامه معادل ۰/۹۱ به دست آمد.

مقیاس شکوفایی دینر^۲ (FS): این مقیاس توسط Deiner (2010) طراحی شد و شامل ۸ گویه در مقیاس لیکرت هفت گزینه‌ای از یک: کاملاً مخالفم تا هفت: کاملاً موافقم است. یک عامل کلی شکوفایی توسط این مقیاس مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. دامنه نمرات از ۸ تا ۵۶ است و نمرات بالاتر نشان‌دهنده سطح شکوفایی بالاتر است. دینر اعتبار همگرایی این مقیاس

1. General self-efficacy scale

2. Deiner Flourishing Scale

را با مقیاس بهزیستی ریف، مطلوب و پایایی این مقیاس را ۰/۸۷ گزارش کرد (دینر و همکاران، ۲۰۰۹؛ ۲۰۱۰). اعتبار و پایایی این مقیاس در کشورهای مختلف مناسب و مطلوب گزارش شده است (Singh et al., 2016؛ Sumi, 2014؛ Silva & Caetano, 2013). این مقیاس در ایران توسط حسنی و نادى خوراسگانی (۱۳۹۵) مورد هنجاریابی و روان‌سنجی قرار گرفت و اعتبار هم‌زمان آن با مقیاس بهزیستی ریف ($r=0/73$) بررسی و تأیید و ضریب پایایی از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۴ گزارش شد. در پژوهش حاضر ضریب پایایی از طریق آلفای کرونباخ برای کل مقیاس معادل ۰/۸۶ به دست آمد.

مقیاس خودکارآمدی مشاوران^۱ (CSES): این مقیاس توسط Usher and Pajares (2009)، طراحی شد و شامل ۳۰ گویه است که افراد در یک طیف لیکرت پنج گزینه‌ای از یک (به‌ندرت در مورد من درست است) تا پنج (کاملاً در مورد من درست است) به سؤالات پاسخ می‌دهند و نمرات بالاتر نشان‌دهنده خودکارآمدی بالاتر است. مطالعات نشان داده‌اند که در سایر کشورها دارای ویژگی‌های روان‌سنجی مناسبی است (Kontas & Özcan, 2017؛ 2014؛ Freed, 2013؛ Jackson, 2011). این مقیاس در ایران توسط Asl-Dehghan و همکاران (2022) مورد هنجاریابی و روان‌سنجی قرار گرفت و ضریب پایایی از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۳ گزارش شد. در پژوهش حاضر ضریب پایایی از طریق آلفای کرونباخ برای کل مقیاس معادل ۰/۹۱ به دست آمد.

یافته‌ها

از بین آزمودنی‌ها ۱۳۹ (۴۶/۸ درصد) نفر زن و ۱۵۸ (۵۳/۲ درصد) نفر مرد بودند. میانگین و انحراف استاندارد سنی شرکت‌کنندگان $35/62 \pm 6/64$ و سابقه فعالیت آنان در حوزه مشاوره $8/14 \pm 4/89$ بود. از این تعداد ۱۱۲ (۳۷/۷ درصد) نفر مجرد و ۱۸۵ (۶۲/۳ درصد) متأهل بودند و ۱۸۱ (۶۰/۹ درصد) دارای کارشناسی ارشد و ۱۱۶ (۳۹/۱ درصد) دارای دکتری بودند.

به‌منظور ترجمه مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره، روش بریزلین استفاده شد (Lonner & Berry, 1986). در این روش از دو نفر که به زبان فارسی و انگلیسی مسلط بودند، خواسته شد تا نفر اول، متخصص روان‌شناسی، نسخه انگلیسی مقیاس را به فارسی ترجمه کند و از نفر دوم، متخصص زبان انگلیسی که اطلاعی از مقیاس انگلیسی و جملاتش نداشت،

درخواست شد تا جملات ترجمه شده را به انگلیسی برگرداند. در ابتدا اعتبار صوری نسخه اولیه ترجمه شده با نظر ۲ نفر از متخصصان رشته روان‌شناسی و ۳ نفر از اساتید دانشگاه اصلاح شده و سپس نسخه ترجمه شده با نسخه اصلی مقایسه و اشکالات آن نیز رفع گردید. در نهایت برای گرفتن بازخورد از شرکت‌کننده‌ها جهت درک محتوای گویه‌ها و رفع اشکالات احتمالی، مقیاس در بین ۲۰ نفر به صورت در دسترس پخش و ابهامی که در برخی از کلمات وجود داشت، رفع گردید. همچنین جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس نسخه فارسی از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۲ و AMOS نسخه ۲۳ استفاده شد.

در بررسی اعتبار صوری^۱ مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره، از روش کیفی استفاده شد. بدین منظور، از یک گروه که شامل ۵ نفر از خبرگان و اساتید دانشگاه بودند برای تعیین سطح دشواری، میزان عدم تناسب، ابهام در عبارات و یا وجود نارسایی در معانی کلمات استفاده گردید که در نهایت نظرات آنان به صورت تغییراتی جزئی در پرسش‌نامه اعمال شد. اعتبار محتوا^۲، به این موضوع می‌پردازد که گویه‌ها تا چه میزانی، هدف موضوع را پوشش می‌دهند. به دو صورت کیفی و کمی قابل بررسی است. در بررسی کیفی اعتبار محتوا از ۵ نفر از اساتید درخواست شد که پس از مطالعه دقیق گویه‌های مقیاس، دیدگاه‌های اصلاحی خود را به صورت کتبی ارائه نمایند. همچنین خواسته شد که در ارزیابی کیفی اعتبار محتوا، موارد رعایت دستور زبان، استفاده از کلمات مناسب، اهمیت سؤالات، قرارگیری سؤالات در جای مناسب خود و زمان تکمیل ابزار طراحی شده را مدنظر قرار دهند. پس از جمع‌آوری نظرات متخصصین، تغییرات لازم در مقیاس، مورد توجه قرار گرفت. سپس برای ارزیابی کمی اعتبار محتوا و جهت اطمینان از این که مهم‌ترین و صحیح‌ترین محتوا انتخاب شده است، نسبت اعتبار محتوا^۳ (CVR) و برای اطمینان از اینکه سؤالات مقیاس به بهترین نحو جهت اندازه‌گیری محتوا طراحی شده، از شاخص اعتبار محتوا^۴ (CVI) استفاده شد. برای اندازه‌گیری نسبت اعتبار محتوا از ۱۲ نفر متخصص روانشناسی خواسته شد تا هر سؤال را بر اساس طیف لیکرت سه‌گزینه‌ای: ضروری نیست (۱)؛ مفید است؛ اما ضروری نیست (۲)؛ و ضروری است (۳) نمره‌گذاری نمایند. بر اساس جدول Lawshe (1975) و باتوجه به تعداد

-
1. face validity
  2. content validity
  3. content validity ratio
  4. content validity index

متخصصان، اگر عدد شاخص از ۶۲ درصد بزرگ‌تر باشد، وجود گویه مربوطه در سطح $p < 0/05$ ضروری و معنادار است. ضرایب همه گویه‌ها، بالای ۶۲ درصد بود و هیچ گویه‌ای حذف نشد. شاخص اعتبار محتوا (CVI) بر اساس سه معیار «سادگی و روان بودن»؛ «مربوط بودن» و «واضح و شفاف بودن» در طیف لیکرت چهار گزینه‌ای: غیر مرتبط (۱)، نیاز به بازبینی جدی (۲)، مرتبط اما نیاز به بازبینی (۳) و کاملاً مرتبط (۴) سنجیده می‌شود و نمره گویه، باید بیشتر از ۰/۷۹ باشد (Waltz & Bausell, 2018) در شاخص اعتبار محتوا نیز، نیاز به اصلاح و یا حذف گویه‌ای نبود.

قبل از انجام تحلیل‌های آماری اطلاع از ویژگی‌های توصیفی و نیز شکل توزیع داده‌ها اهمیت دارد. در این پژوهش جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از شاخص‌های کجی^۱ و کشیدگی^۲ استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد مقدار کجی بین ۱/۵۷- و ۰/۲۹۹- و مقدار کشیدگی بین ۱/۴۴ و ۰/۷۳۱- متغیر بودند این مقادیر با توجه به مقادیر قابل قبول کجی و کشیدگی که به ترتیب برابر $2 \pm$ و $5 \pm$ است، نشان داد که توزیع داده‌ها نرمال است (Tabachnick & Fidell, 2013). همچنین برای شناسایی داده‌های پرت^۳ از نمودار جعبه‌ای^۴ استفاده شد که از طریق این نمودار تعداد ۱۳ داده پرت شناسایی شد و از مجموعه داده کنار گذاشته شد.

برای بررسی اعتبار سازه^۵ SCSE از تحلیل عاملی تأییدی به روش بیشینه درست‌نمایی^۶ استفاده شد. از آنجایی که بار عاملی آیت‌ها بهتر است بالای ۰/۴ باشد (Kline, 2015) بررسی شد تا اگر بار عاملی آیت‌ها کمتر از این مقدار است از روند تحلیل کنار گذاشته شود. نتایج نشان داد بار عاملی آیت‌ها بین ۰/۵۳ تا ۰/۸۴ قرار دارد و همگی معنادار هستند ($p < 0/01$) و از این رو هیچ کدام از آیت‌ها حذف نشد.

-
- 1.skewness
  - 2.kurtosis
  - 3.outliers
  - 4.Boxplot
  - 5.Construct validity
  6. Sources of Counseling Self Efficacy
  7. maximum likelihood

جدول ۱. آماره توصیفی و بار عاملی

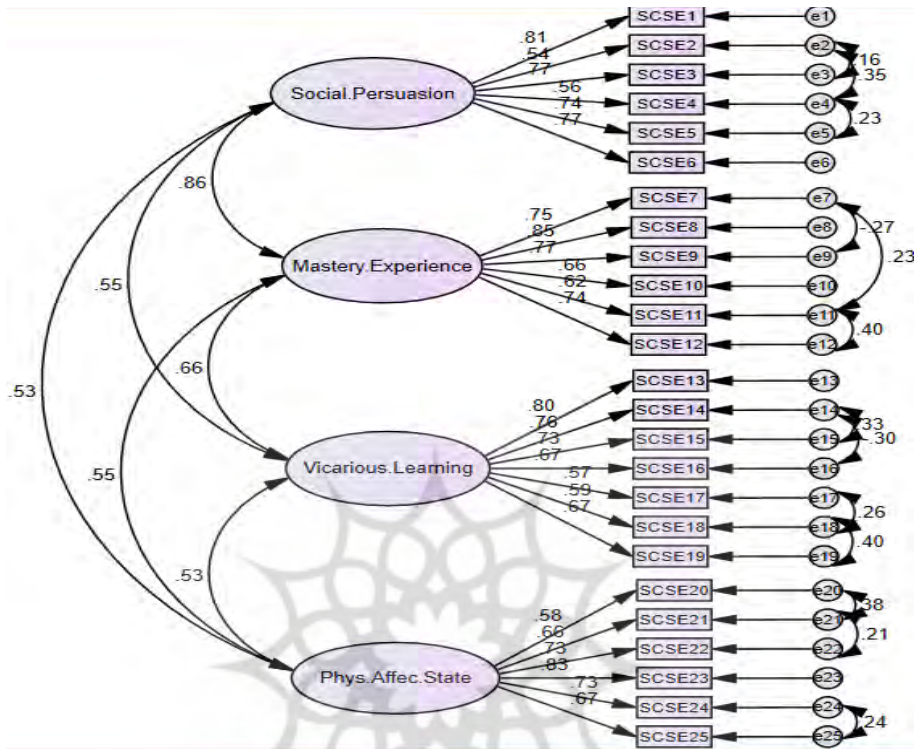
factor loadings	SD	M	آیتم‌ها
۰/۸۱	۰/۶۶	۵/۴۴	سرپرست/ناظرم به من گفته است که در برگزاری جلسات مشاوره مهارت دارم.
۰/۵۳	۰/۶۲	۵/۴۷	اعضای خانواده‌ام به من گفته‌اند که مشاور خوبی هستم.
۰/۸۶	۰/۶۹	۵/۳۸	سایر همکاران به من گفته‌اند که من در انجام مشاوره مهارت دارم.
۰/۵۶	۰/۶۳	۵/۴۲	مردم به من گفته‌اند که من در انجام جلسات مشاوره مهارت دارم.
۰/۸۴	۰/۶۳	۵/۴۵	به خاطر توانایی‌ام در انجام جلسات مشاوره از من تعریف شده است.
۰/۸۷	۰/۷۲	۵/۳۲	همکارانم دوست دارند در مورد مسائل مشاوره با من مشورت کنند؛ زیرا فکر می‌کنند من در آن‌ها مهارت دارم.
-	۳/۰۸	۳۲/۴۸	ترغیب کلامی (SP)
۰/۸۵	۰/۹۵	۴/۹۰	من حتی در سخت‌ترین جلسات مشاوره هم خوب عمل می‌کنم.
۰/۸۴	۰/۶۵	۵/۳۴	من در جلسات مشاوره خوب عمل می‌کنم.
۰/۸۷	۰/۵۸	۵/۴۸	در آخرین ارزیابی عملکردم بازخورد خوبی دریافت کردم.
۰/۶۵	۰/۷۰	۵/۴۷	حتی وقتی خیلی سخت تلاش می‌کنم، در جلسات مشاوره بد عمل می‌کنم.
۰/۶۱	۰/۸۴	۵/۱۹	من همیشه در انجام وظایف/کارهای مشاوره موفق بوده‌ام.
۰/۸۳	۰/۶۸	۵/۲۳	من در جلسات مشاوره عملکرد عالی دارم.
-	۳/۳۹	۳۱/۶۰	عملکردهای موفق (ME)
۰/۸۰۳	۰/۶۶۱	۵/۴۰	دیدن عملکرد خوب همکاران در مشاوره به من کمک می‌کند تا در مشاوره بهتر عمل کنم.
۰/۸۶	۰/۶۷	۵/۴۴	دیدن اینکه همکاران در مشاوره بهتر از من عمل می‌کنند، به من کمک می‌کند تا در مشاوره بهتر عمل کنم.
۰/۸۲	۰/۶۳	۵/۵۲	وقتی می‌بینم که همکاران چگونه جلسات مشاوره را مدیریت می‌کنند، می‌توانم خودم را ببینم که جلسه را به همان شیوه مدیریت می‌کنم.
۰/۶۷	۰/۵۸	۵/۶۳	وقتی می‌بینم که سرپرستم چگونه جلسه مشاوره چالش‌برانگیز را مدیریت می‌کند، می‌توانم بفهمم که به همان شیوه جلسه را مدیریت کنم.
۰/۵۷	۰/۶۹	۵/۳۰	من تصور می‌کنم که در جلسات مشاوره چالش‌برانگیز با موفقیت کار می‌کنم.
۰/۵۸	۰/۶۶	۵/۴۷	من در مشاوره برای عملکرد بهتر در جلسات با خودم رقابت می‌کنم.
۰/۶۷	۰/۶۲	۵/۵۹	در جلسات مشاوره همیشه سعی می‌کنم بهتر از قبل عمل کنم.
-	۳/۳۹	۳۸/۳۴	تجربه‌های جانشین (VL)
۰/۵۷	۰/۸۶	۵/۵۹	حضور در جلسه مشاوره باعث استرس و عصبی شدن من می‌شود.
۰/۶۶	۰/۸۵	۵/۳۸	انجام جلسات مشاوره تمام انرژی من را می‌گیرد.
۰/۸۲	۰/۹۵	۵/۴۷	بهمحض شروع جلسات مشاوره، احساس استرس می‌کنم.
۰/۸۲	۰/۸۹	۵/۵۷	ذهن خالی می‌شود و نمی‌توانم هنگام انجام جلسات مشاوره به‌وضوح فکر کنم.
۰/۸۲	۰/۷۵	۵/۶۶	وقتی به انجام جلسات مشاوره فکر می‌کنم احساس ناراحتی می‌کنم.
۰/۶۶	۰/۶۳	۵/۸۸	وقتی باید جلسات مشاوره انجام دهم تمام بدنم متشنج می‌شود.
-	۳/۸۶	۳۳/۴۶	حالت‌های فیزیولوژی و عاطفی (PAS)
-	۱۰/۹۸	۱۳۵/۹۰	SCSE

برای بررسی اعتبار مدل از شاخص‌های نیکویی برازش^۱ استفاده شد. بر این اساس مقدار قابل قبول برای شاخص‌های برازندگی تطبیقی (CFI)^۲، شاخص توکر-لوویس (TLI)^۳ و شاخص برازندگی فزاینده (IFI)^۴ باید بالاتر از ۰/۹۰ باشد. همچنین شاخص برازش تطبیقی مقتصد (PCFI)^۵ و شاخص برازش هنجار شده مقتصد (PNFI)^۶ بیشتر از ۰/۵۰ باشند مدل برازندگی خوبی دارد. هرچند برای بررسی نیکویی برازش معمولاً از شاخص مجذور خی (χ^۲) استفاده می‌شود؛ ولی مجذور خی با افزایش حجم نمونه و درجه آزادی ارتباط دارد و برای همین در بیشتر موارد تأیید نمی‌شود. به همین خاطر به جای آن بیشتر از شاخص برازندگی ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (REMSEA)^۷ شاخص نسبت خی دو به درجه آزادی (CMIN/DF) استفاده می‌شود؛ بنابراین اگر REMSEA کمتر از ۰/۰۸ و CMIN/DF کمتر از ۳ باشد نشان از برازش مطلوب مدل است (کلاين، ۲۰۱۵). شاخص‌های اولیه مدل برازش مطلوبی نشان نداد و برای بهبود تناسب مدل، بین مقادیر باقیمانده کوواریانس اضافه شد. سرانجام نتایج حاصل از بررسی شاخص‌های برازش نشان داد که مدل اندازه‌گیری شده از برازش قابل قبولی برخوردار است (RMSEA= 0.068, CMIN/DF=2.351, PNFI=0.737, PCFI=0.782, IFI=0.917, TLI=0.902, CFI=0.916). مدل اندازه‌گیری شده در شکل ۱ نشان داده شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1. Goodness of fit
2. Comparative fit index
3. Tucker-Lewis index
4. Incremental fit indices
5. Parsimony comparative fit index
6. Parsimony normed fit index
7. Root mean square error of approximation

شکل ۱. تحلیل عاملی تأییدی با بارهای عاملی برای چهار عامل SCSE

برای بررسی اعتبار همگرا (CV)^۱ از روش میانگین واریانس استخراج شده (AVE)^۲ و برای پایایی همسانی درونی چهار عامل از پایایی ترکیبی (CR)^۳ و ضریب آلفای کرونباخ ارزیابی استفاده شد. بر اساس Fornell and Larcker (1981)، مقادیر بیش از ۰/۷۰ برای CR بیانگر همسانی درونی خوب سازه است. علاوه بر این، مقادیر AVE بیشتر از ۰/۵۰ شواهدی از اعتبار همگرا است.

1. convergent validity
2. average variance extracted
3. composite reliability

جدول ۲. میانگین واریانس استخراج‌شده، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ

متغیر	AVE	CR	Cronbach's alpha
SP	۰/۵۰	۰/۸۵	۰/۸۶
ME	۰/۵۳	۰/۸۷	۰/۸۶
VL	۰/۴۷	۰/۸۶	۰/۸۶
PAS	۰/۴۹	۰/۸۵	۰/۸۶
SCSE	۰/۵۰	۰/۸۶	۰/۹۳

ترغیب کلامی (SP)، عملکردهای موفق (ME)، تجربه‌های جان‌نشین (VL)، حالت‌های فیزیولوژی و عاطفی (PAS)، منابع خودکارآمدی مشاوره (SCSE) نتایج تجزیه و تحلیل نشان داد که SCSE از اعتبار همگرا و پایایی ترکیبی مناسبی برخوردار است. همچنین SCSE با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۳ نشان داد که دارای پایایی خوبی است (جدول ۲).

برای بررسی اعتبار هم‌زمان^۱، همبستگی SCSE و عامل‌های آن با همدیگر و با مقیاس خودکارآمدی عمومی (GSE)^۲، مقیاس شکوفایی (FS)^۳، مقیاس خودکارآمدی مشاوران (CSSES)^۴، سن (Age) و سابقه فعالیت (Ex)^۵ انجام شد. نتایج نشان داد که بین SCSE و عامل‌های آن با GSE، FS و CSSES همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد و از این رو دارای اعتبار هم‌زمان مطلوبی است (جدول ۳).

جدول ۳. همبستگی بین متغیرهای مطالعه

متغیرها	SP	ME	VL	PAS	SCSE	GSE	FS	CSSES	Age
SP	۱								
ME	۰/۷۱**	۱							
VL	۰/۴۵**	۰/۶۰**	۱						
PAS	۰/۴۲**	۰/۵۲**	۰/۴۷**	۱					
SCSE	۰/۷۸**	۰/۸۷**	۰/۷۸**	۰/۸۷**	۱				
GSE	۰/۵۲**	۰/۶۲**	۰/۴۲**	۰/۳۶**	۰/۵۹**	۱			
FS	۰/۴۶**	۰/۵۶**	۰/۴۹**	۰/۴۰**	۰/۵۹**	۰/۶۶**	۱		
CSSES	۰/۴۵**	۰/۵۵**	۰/۵۴**	۰/۴۲**	۰/۶۱**	۰/۵۵**	۰/۵۴**	۱	

1. concurrent validity
2. General Self Efficacy
3. Flourishing Scale
4. Counselors Self-Efficacy Scale
5. Experience

** p<0.01

ترغیب کلامی (SP)، عملکردهای موفق (ME)، تجربه‌های جانشین (VL)، حالت‌های فیزیولوژی و عاطفی (PAS)، منابع خودکارآمدی مشاوره (SCSE)، خودکارآمدی عمومی (GSE)، شکوفایی دینر (FS)، خودکارآمدی مشاوران (CSES)، آزمایش (EX) همچنین SCSE و عامل‌های آن بر اساس جنسیت مورد مقایسه قرار گرفت که نتایج نشان داد تفاوت معناداری بر اساس جنسیت وجود دارد و مردان در مقایسه با زنان نمرات بالاتری در SCSE و عامل‌های آن دارند (جدول ۴).

جدول ۴. مقایسه SCSE و عامل‌های آن بر اساس جنسیت

متغیر	گروه	M	SD	t	Sig.
SP	زنان	۳۱/۸۵	۳/۲۴	-۳/۳۴	۰/۰۰۱
	مردان	۳۳/۰۳	۲/۸۴		
ME	زنان	۳۰/۴۵	۳/۲۳	-۵/۸۰	۰/۰۰۱
	مردان	۳۲/۶۲	۳/۲۰		
VL	زنان	۳۷/۳۸	۳/۲۸	-۴/۷۶	۰/۰۰۱
	مردان	۳۹/۱۹	۳/۲۷		
PAS	زنان	۳۲/۵۷	۴/۱۱	-۳/۸۵	۰/۰۰۱
	مردان	۳۴/۲۴	۳/۳۲		
SCSE	زنان	۱۳۲/۲۶	۱۰/۵۶	-۵/۶۲	۰/۰۰۱
	مردان	۱۳۹/۱۰	۱۰/۳۵		

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به منظور بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره در جامعه ایرانی صورت گرفت. این نتایج از آن جهت حائز اهمیت است که این پژوهش برای نخستین بار به بررسی ویژگی‌های آماری این مقیاس در نمونه‌ای ایرانی می‌پردازد و لذا نتایجی را در خصوص کاربرد بین فرهنگی این مقیاس ارائه می‌دهد. نتایج اعتبار صوری و اعتبار محتوا حاکی از آن بود که سؤالات مقیاس موردنظر مناسب در جامعه ایرانی مناسب بوده و نیازی به حذف یا اصلاح هیچ کدام نیست. با استفاده از اعتبار سازه داده‌های مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی به روش بیشینه درست‌نمایی ارزیابی شد همچنین اعتبار همگرا ($AVE > 0.5$)، برای این پرسش‌نامه تعیین و تأیید شد.

برای بررسی پایایی و همسانی درونی مقیاس اشتیاق از پایایی ترکیبی^۱ (CR)، ضریب امگا و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج نشان داد که این مقیاس از همسانی درونی و پایایی ترکیبی مناسبی برخوردار است. در نهایت تحلیل ماتریس همبستگی مربوط به متغیرهای مطالعه نشان داد که مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره با مقیاس خودکارآمدی عمومی (GSE-10)، مقیاس شکوفایی دینر (FS) مقیاس خودکارآمدی مشاوران (CSES) و سن و سابقه فعالیت همبستگی مثبت و معنادار داشته است ($p < 0/01$). این نتیجه با مطالعات Green (2020)، Nur Jannah (2020) و همکاران (2020) و Burckhardt و همکاران (2016) در یک راستاست. در این خصوص می‌توان گفت خودکارآمدی می‌تواند از طریق خودآگاهی و خود قضاوتی عامل مؤثری در جهت رشد و شکوفایی افراد باشد، افراد خود کارآمد با آگاهی و درک از توانمندی مطلوب خود، احساس بهتری نسبت به خود دارند و این احساس، انگیزه برای تلاش و موفقیت و تحقق پتانسیل‌های فرد را فراهم می‌سازد که زمینه‌ساز شکوفایی افراد می‌شود (Green, 2020). از سویی مطابق نظر بندورا (۱۹۸۶) خودکارآمدی بالاتر منجر به موفقیت می‌شود. بر این اساس نیز می‌توان گفت که افراد خود کارآمد موفق، مورد تأیید و احترام دیگران هستند و با احساسات مثبت، ضمن اعتماد به خود می‌توانند روابط مطلوبی با دیگران داشته باشند (Mittal & Dhar, 2015). همچنین همان‌گونه که ذکر شد حوزه‌های خودکارآمدی طبق نظر بندورا شامل عملکرد موفق، تجربه‌های جانشین، ترغیب کلامی و حالات فیزیولوژی است که عملکرد موفق به‌عنوان تأثیرگذارترین منبع معرفی شده است (Aliyev & Tunc, 2015) بدیهی است با افزایش سن و سابقه فعالیت تجربه فرد در حرفه مورد نظر بیشتر شده و بستر مناسبی برای داشتن عملکردی موفق فراهم می‌شود. همچنین به منظور بررسی تفاوت نمرات دو گروه مردان و زنان مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره و عامل‌های آن بر اساس جنسیت مورد مقایسه قرار گرفت که نتایج نشان داد تفاوت معناداری بر اساس جنسیت وجود دارد و مردان در مقایسه با زنان نمرات بالاتری در مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره و عامل‌های آن دارند. می‌توان گفت زنان به‌واسطه جایگاه تاریخی خود در اغلب زمان‌ها به‌عنوان یک گروه محروم در نظر گرفته شدند (Nguyen et al, 2020). به‌رغم اینکه قانون به زنان و مردان یکسان می‌نگرد؛ اما با این حال در جوامع سنتی همچون ایران هنوز هم زنان از تبعیض‌های جنسیتی رنج می‌برند. در چنین اجتماعی زنان منابع

۱. composite reliability, Formula = $\frac{(\sum \lambda_i)^2}{(\sum \lambda_i)^2 + (\sum \epsilon_i)}$

خودکارآمدی را کمتر دریافت می‌کنند به این معنا که موفقیت‌های ایشان کمتر دیده می‌شود و شکست‌هایشان برجسته‌تر است. همچنین ترغیب کلامی بسیار کمتری را دریافت کرده و بافت جامعه استرس و نگرانی بیشتری را به ایشان تحمیل می‌کند؛ لذا خودکارآمدی پایین‌تر در این گروه دور از ذهن نیست. به‌طور کلی نتایج حاصل از تحلیل یافته‌ها با پژوهش Ooi و همکاران (2020) که معتقد بودند این پرسش‌نامه ابزار مناسبی برای سنجش خودکارآمدی در مشاوران است، همسو است و حاکی از آن است که این مقیاس از پایایی و اعتبار مطلوبی برخوردار است و مخصوصاً می‌توان آن را در نمونه‌های ایرانی با اطمینان استفاده نمود. به‌عبارت‌دیگر این مطالعه شواهد اولیه از مطلوبیت اعتبار و پایایی این ابزار را در جامعه ایرانی ارائه می‌دهد. باین حال یافته‌های این پژوهش به خاطر برخی محدودیت‌ها بایستی با احتیاط تفسیر شوند. محدودیت اول این بود که قابلیت اطمینان پژوهش توسط آلفای کرونباخ محاسبه شد و بازآزمایی صورت نگرفت که باید در پژوهش‌های آینده مورد بررسی قرار گیرد. همچنین با توجه به اینکه نمونه موردنظر تنها مشاورین مدرسه بودند لذا نمی‌توان نتایج را به تمام مشاوران در حوزه‌های مختلف کاری تعمیم داد، از همین رو برای موضع‌گیری قاطعانه‌تر در مورد ویژگی‌های آماری این مقیاس در جامعه ایرانی انجام پژوهش‌های بیشتر در نمونه‌های متنوع‌تر ضروری به نظر می‌رسد. در این پژوهش موازین اخلاقی شامل تضمین حریم خصوصی و رازداری به‌وسیله بدون نام تکمیل شدن پرسش‌نامه‌ها رعایت شد و به شرکت‌کنندگان گفته شد که شرکت در این پژوهش اختیاری است و آن‌ها می‌توانند هر زمان که بخواهند از تحقیق کناره‌گیری کنند. در مجموع نتایج پژوهش نشان داد که مقیاس منابع خودکارآمدی مشاوره در جامعه ایرانی از مطلوبیت اعتبار و پایایی برخوردار بوده و قابل استفاده است.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌نمایند هیچ‌گونه تضاد منافی در مطالعه وجود ندارد.

سپاسگزاری

نویسندگان از همکاری مشارکت‌کنندگان عزیز در این پژوهش تشکر و قدردانی می‌نمایند.

منابع

- اصل دهقان، فاطمه؛ پورشهریاری، مه‌سیما و مهراندیش، ندا (۱۴۰۰). تدوین مدل شکوفایی بر اساس خودکارآمدی با واسطه‌گری امید در مشاوران و روانشناسان. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۲(۴۶). ۸۱-۱۰۸.
<https://doi.org/10.22054/qccpc.2021.57419.2603>
- باقری، معصومه و باقرزاده، غزل. (۱۴۰۱). مدل ساختاری عوامل مؤثر بر نگرش به تبعیض جنسیتی در میان زنان شاغل شهر بهبهان. *توسعه اجتماعی*، ۱۶(۳)، ۹۳-۱۲۲.
10.22055/QJSD.2022.40606.2650
- حسینی، مژگان؛ نادى خوراسگانی، محمدعلی. (۱۳۹۵). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی و هنجاریابی مقیاس شکوفایی در دانش‌آموزان دختر پایه سوم دبیرستان. *پژوهش‌نامه روان‌شناسی مثبت*، ۲(۱)، ۶۳-۷۴.
10.22108/PPLS.2016.21297
- حق‌شناس، سارا؛ ابوالمعالی ابوالحسینی، خدیجه (۱۴۰۱). طراحی الگوی مفهومی تبیین موفقیت شغلی مشاوران مدارس. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۳(۴۹)، ۷۷-۹۴.
<https://doi.org/10.22054/qccpc.2021.62017.2738>
- دلاور، علی؛ نجفی، محمود؛ محمدرضایی، علی؛ دبیری، سولماز؛ رضایی، نورمحمد. (۱۳۹۲). خصوصیات روان‌سنجی مقیاس خودکارآمدی عمومی در کارکنان عمومی دانشگاه. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۴(۱۲)، ۸۷-۱۰۴.
https://jem.atu.ac.ir/article_5663.html

References

- Aliyev, R., & Tunc, E. (2015). Self-efficacy in counseling: The role of organizational psychological capital, job satisfaction, and burnout. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 190, 97-105.
<https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.04.922>
- Asl Dehghan, F., Pourshahriari, M., Mehrandish, N. (2021). Develop a model of flourishing based on self-efficacy mediated by hope in counselors and psychologists. *Counseling and Psychotherapy Culture Quarterly*, 12(46), 81-108. [In Persian] <https://doi.org/10.22054/qccpc.2021.57419.2603>
- Asarli, Z. (2012). Investigation of school counselor self-efficacy levels of counselors working in school. *Unpublished Master's Thesis. Ege University Social Sciences Institute, Izmir.*
- Asl-Dehghan, F., Hosseini, S., & Abdollahi, A. (2022). Psychometric assessment of the Persian version of the psychologist and counselor self-efficacy scale among Iranian psychologists and counselors. *Current Psychology*, 42, 20583 - 20590. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03020-2>
- Bagheri, M., & Bagherzadeh, G. (2022). Structural Model of Factors Affecting the Attitude towards Gender Discrimination among Working Women in Behbahan. *Journal of Social Development*, 16(3), 93-122. [In Persian] 10.22055/QJSD.2022.40606.2650
- Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action. *Englewood Cliffs, NJ, 1986*(23-28).

- Burckhardt, R., Manicavasagar, V., Batterham, P. J., & Hadzi-Pavlovic, D. (2016). A randomized controlled trial of strong minds: A school-based mental health program combining acceptance and commitment therapy and positive psychology. *Journal of school psychology, 57*, 41-52. doi: 10.1016/j.jsp.2016.05.008. Epub 2016 Jun 18.
- Carpenter, D. M., & Clayton, G. (2014). Measuring the relationship between self-efficacy and math performance among first-generation college-bound middle school students. *Middle Grades Research Journal, 9*(2), 109-126.
- Diener, E., Wirtz, D., Biswas-Diener, R., Tov, W., Kim-Prieto, C., Choi, D.-w., & Oishi, S. (2009). New measures of well-being *Assessing well-being* (pp. 247-266): Springer.
- Diener, E., Wirtz, D., Tov, W., Kim-Prieto, C., Choi, D.-w., Oishi, S., & Biswas-Diener, R. (2010). New well-being measures: Short scales to assess flourishing and positive and negative feelings. *Social indicators research, 97*(2), 143-156. DOI:10.1007/s11205-009-9493-y
- Delavar, A., & Najafi, M. (2013). The psychometric properties of the general self efficacy scale among university staff. *Educational Measurement, 4*(12), 104-87. [In Persian] https://jem.atu.ac.ir/article_5663.html
- Farnia, V., Asadi, R., Abdoli, N., Radmehr, F., Alikhani, M., Khodamoradi, M.,... Salemi, S. (2020). Psychometric properties of the Persian version of General Self-Efficacy Scale (GSES) among substance abusers the year 2019–2020 in Kermanshah city. *Clinical Epidemiology and Global Health, 8*(3), 949-953. DOI:10.1016/j.cegh.2020.03.002
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of marketing research, 18*(1), 39-50. <https://doi.org/10.1177/002224378101800104>
- Freed, M. R. (2013). *Antecedents of mathematics self-efficacy beliefs for middle and high school students: An instrument validation study*: Seattle Pacific University.
- Gangloff, B., & Mazilescu, C.-A. (2017). Normative characteristics of perceived self-efficacy. *Social Sciences, 6*(4), 139.
- Green, Z. A. (2020). The mediating effect of well-being between generalized self-efficacy and vocational identity development. *International Journal for Educational and Vocational Guidance, 20*(2), 215-241. <https://doi.org/10.1007/s10775-019-09401-7>
- Haghshenas, S., & Abolmaali Alhoseini, KH. (2022). Designing a conceptual model to explain the job success of school counselors. *Quarterly of Counseling Culture and Psychotherapy, 13*(49), 77-94. [In Persian] <https://doi.org/10.22054/qccpc.2021.62017.2738>
- Hassani, M., & Nadi, M. A. (2016). 2 Associate Professor, Department of educational Science, Faculty of Education and Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran. *Positive Psychology Research, 2*(1), 63-74. [In Persian] 10.22108/PPLS.2016.21297
- Harrison, M. G. (2022). Therapeutic change processes in school-based counselling: the perspectives of students and counsellors in Hong Kong. *British Journal of Guidance & Counselling, 50*(2), 215-229. <https://doi.org/10.1080/03069885.2020.1729340>
- Jackson, R. (2014). *Sources of Math Self-Efficacy: A Case Study of Students in Game Design*.
- Kern, M. L., Williams, P., Spong, C., Colla, R., Sharma, K., Downie, A.,... Oades, L. G. (2020). Systems informed positive psychology. *The Journal of Positive Psychology, 15*(6), 705-715. <https://doi.org/10.1080/17439760.2019.1639799>

- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling*: Guilford publications.
- Kontas, H., & Özcan, B. (2017). Adapting Sources of Middle School Mathematics Self-Efficacy Scale to Turkish Culture. *International Journal of Evaluation and Research in Education*, 6(4), 288-294. DOI: <http://doi.org/10.11591/ijere.v6i4.10771>
- Kudrinskaia, I. V., Kidinov, A. V., Kabkova, E. P., Mechkovskaya, O. A., Mudrak, S. A., Novikov, S. B., & Agadzhanova, E. R. (2020). The problem of career guidance of the youth in domestic pedagogical theory and practice. *EurAsian Journal of BioSciences*, 14(2).
- Lane, J. J., Bohner, G. L., Hinck, A. M., & Kircher, R. L. (2020). Current Administrative Perceptions of School Counselors: Kansas Administrators' Perceptions of School Counselor Duties. *Journal of School Counseling*, 18(2), n2.
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel psychology*, 28(4), 563-575. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.1975.tb01393.x>
- Lonner, W. J., & Berry, J. W. (1986). *Field methods in cross-cultural research*: Sage Publications, Inc.
- Loo, C. W., & Choy, J. (2013). Sources of self-efficacy influencing academic performance of engineering students. *American Journal of Educational Research*, 1(3), 86-92. DOI:10.12691/education-1-3-4
- Lowery, K., Boyland, L. G., Geesa, R. L., Kim, J., Quick, M. M., & McDonald, K. M. (2020). Principal and school counselor collaboration toward more socially just schools. *Handbook on promoting social justice in education*, 455-480.
- Lunenburg, F. C. (2011). Self-efficacy in the workplace: Implications for motivation and performance. *International journal of management, business, and administration*, 14(1), 1-6.
- Mayer, R. D., & Byrd, J. A. (2022). An Antiracist Framework for Evidence-Informed School Counseling Practice. *Professional School Counseling*, 26(1a), 2156759X221086740.
- McKim, A. J., & Velez, J. J. (2016). An Evaluation of the Self-Efficacy Theory in Agricultural Education. *Journal of Agricultural Education*, 57(1), 73-90.
- Mittal, S., & Dhar, R. L. (2015). Transformational leadership and employee creativity: mediating role of creative self-efficacy and moderating role of knowledge sharing. *Management Decision*.
- Nguyen, H. A., Phuong, T. T., Le, T. T. B., & Vo, L. P. (2020). Vietnamese women entrepreneurs' motivations, challenges, and success factors. *Advances in Developing Human Resources*, 22(2), 215-226. DOI:10.1177/1523422320907050
- Nur Jannah Bali Mahomed, K. S. K. J., & Mohd Izwan, M. (2020). The Relationship between Counselling Self-Efficacy and Psychological Well-Being among School Counsellors. *International Journal of Advanced Science and Technology*, 29(6s), 2900 - 2906.
- Ooi, P. B., Wan Jaafar, W. M., Ang, C.-S., & Nee-Nee, C. (2020). Psychometric Properties of the Sources of Counseling Self Efficacy in a Sample of Malaysian Secondary School Counselors. *SAGE Open*, 10, 215824402090207. <https://doi.org/10.1177/2158244020902076>
- Pajares, F., Johnson, M. J., & Usher, E. L. (2007). Sources of writing self-efficacy beliefs of elementary, middle, and high school students. *Research in the Teaching of English*, 104-120.

- Palmer, D. (2011). Sources of Efficacy Information in an Inservice Program for Elementary Teachers. *Science Education*, 95, 577-600. <https://doi.org/10.1002/sce.20434>
- Rumsey, A. D., Golubovic, N., Elston, N., Chang, C. Y., Dixon, A., & Guvensel, K. (2018). Addressing the social and emotional needs of refugee adolescents in schools: Learning from the experiences of school counselors. *Journal of Child and Adolescent Counseling*, 4(1), 81-100. <https://doi.org/10.1080/23727810.2017.1351811>
- Schwarzer, R., & Jerusalem, M. (1995). Generalized self-efficacy scale. *J. Weinman, S. Wright, & M. Johnston, Measures in health psychology: A user's portfolio. Causal and control beliefs*, 35, 37. <https://doi.org/10.1037/t00393-000>
- Sherer, M., Maddux, J. E., Mercandante, B., Prentice-Dunn, S., Jacobs, B., & Rogers, R. W. (1982). The Self-Efficacy Scale: Construction and Validation. *Psychological Reports*, 51(2), 663-671. doi:10.2466/pr0.1982.51.2.663
- Silva, A. J., & Caetano, A. (2013). Validation of the flourishing scale and scale of positive and negative experience in Portugal. *Social indicators research*, 110(2), 469-478. <https://doi.org/10.1007/s11205-011-9938-y>
- Singh, K., Junnarkar, M., & Jaswal, S. (2016). Validating the flourishing scale and the scale of positive and negative experience in India. *Mental Health, Religion & Culture*, 19(8), 943-954. <https://doi.org/10.1080/13674676.2016.1229289>
- Sumi, K. (2014). Reliability and validity of Japanese versions of the Flourishing Scale and the Scale of Positive and Negative Experience. *Social Indicators Research*, 118(2), 601-615. <https://doi.org/10.1007/s11205-013-0432-6>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (20013). *Using multivariate statistics* (Vol. 6): Pearson education Inc.
- Torunoğlu, H., & Gençtanirim, D. (2015). The Perceptions of School Counselors about the Counseling and Guidance Programs of Vocational High Schools. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174, 368-376. doi:10.1016/j.sbspro.2015.01.675
- Unger, D. L. R., Steve; Anderson, Hannah R. (2021). Professional School Counselor and Principal Recognition of Appropriate and Inappropriate Activities. *Journal of School Counseling*, 19(13), 1-21.
- Usher, E. L., & Pajares, F. (2009). Sources of self-efficacy in mathematics: A validation study. *Contemporary Educational Psychology*, 34(1), 89-101. doi:<https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2008.09.002>
- van Dinther, M., Dochy, F., & Segers, M. (2011). Factors affecting students' self-efficacy in higher education. *Educational Research Review*, 6(2), 95-108. doi:<https://doi.org/10.1016/j.edurev.2010.10.003>
- Waltz, C. F., & Bausell, B. R. (1981). *Nursing research: design statistics and computer analysis*: Davis Fa.
- Wilson, K., & Narayan, A. (2016). Relationships among individual task self-efficacy, self-regulated learning strategy use and academic performance in a computer-supported collaborative learning environment. *Educational Psychology*, 36(2), 236-253. <https://doi.org/10.1080/01443410.2014.926312>
- Zyromski, B., Hudson, T., & Baker, E. (2020). Guidance Counselors or School Counselors: How the Name of the Profession Influences Perceptions of Competence. *Professional School Counseling*, 22. doi:10.1177/2156759X19855654